

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanulónak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és csütörtökön.**

Szerkesztőség: **Csendes-utca, TÓTH-féle ház.**

Kiadóhivatal: **Csendes-utca OLÁH-féle ház.**

Az új-verbázi 1887. évi követ- választáshoz.*)

Az önvédelem jogával élek.

Elmondom az igazságot hogy elnémissam a rágalmazást. Nem vádolok, hanem felvilágosítok. Pártomnak és barátainak szolgálók, midőn a történt dolgot híven elbeszéltem. Polgártársaim békéjét kereselek, midőn a jó hazafélt belátására apellálom. Nem szükség, hogy magamat igazoljam azért, hogy lelkiismeretemet követtem azok előtt, kik több mint negyedszázadon át ismernek. De szükséges, hogy mindenki tudja, mi hogyan történt, mit miért eszelekedtem, így múltányos ellenfeleimet is megnyugtatom. Ellenségeimmel majd elbánok.

Az új-verbázi utolsó képviselő választás előzményeit adom elő. Okmányokból fogok idézni. Kérem tisztelt olvasóim szíves figyelmét.

1887. június 8-án délután 4 óra körül hívtam össze Uj-Verbásra egy értekezletet az országos képviselő kijelölése tárgyában, melyre az ellenzék és kormánypart egyenlő arányban, összesen mintegy 1000 választó jelent meg.

Ezen elnökeltem alatt megtörtént az értekezleten Pulszky Ágost ur a kormánypartiak részéről, én az ellenzékiek részéről lettünk kijelölve.

Azonban már június 10-én kénytelen voltam hazulról Alba Zsiába nagybeteg nőmhez elutazni, és csak július 10-én érkeztem haza.

Arról csak most értesültem részletesebben, hogy június 10-től 18-ikáig, vagyis, a választás megejtése napjáig oly állítások és hírek hoztak forgalomba, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Ezek engemet mint „szószögöt” tüntetnek fel, tehát elengedhetetlen kötelességem ezekre reflektálva, a tendenciózus híreket megczáfolni.

Nem vagyok „szószög.” Egyáltalában nem. Ép ellenkezéleg nagyon is szótartó voltam azok iránt, kik jóhiszeműséggel vizsgáltek. E hamis váddal szemben pusztá tényeket fogok elsorolni, hogy az avatatlank is tisztán lássanak.

Azon körülmény magyarázatára, hogy én a kijelölési értekezletre a két ellentétes pártot egy táborba hívtam össze, szükségesnek tartom visszanyúlni azon előzményekre, melyek engem ezen vegyes értekezlet összehívására készítettek.

* A fenti czím alatt Réca György ur riportát böcsjött ki, melyben hosszasan mentegeti magát ama vádaknál szemben, melyek az új-verbázi választókörületben való párton kívüli képviselő választásra vonatkozó s a főispánnal kötött pactum s később az ő föllepetése alkalmából ugy az ellenzék, mint a kormánypart körülbelül ellene forgalomba hozták. Közölök e riportot, mert tartalma élelken illesztálja a mi megyénk képviselő-választási taktikáját s különös világot vet alkotmányos szabadságunkra.

Még a tavaszi hónapokban Bács-megye főispánja azon propositiót tette nekem és általam a körületi ellenzék intelligenciájához, hogy a három év előtt megzavart béke helyreállítása szempontjából, állapotunk meg egy oly képviselő kijelölésében, ki párton kívüli programmal fog fellépni, a kire oly az ellenzék valamint a kormánypart választók egyaránt szavazhatnak elvételadás nélkül; egyuttal önként megígérte a főispán ur, hogy ajánlata elfogadása esetre, kerületünkben kormánypart képviselő felleptetve nem lesz, hanem a kormánypart esatlakozni fog az ellenzék által felállítandó jelöltséggel.

Visszaemlékezve a 3 év előtti, bár alkotmányos küzdelmekre, a béke helyreállítását magam is óhajtván, nem haboztam a főispán ur propositióját elvtársaimnak ajánlani, és sikerrel, mert némi vonakodás után, az intelligencia többsége esatlakozott hozzám. (Ezek egy része e mellett megmaradt.)

A párton kívüli programmal fölleptetődő egyttm illetőleg megegyeztetni Pulszky Ágost ur személyében, ki nem is késett, párton kívüli álláspontját illetőleg, egy hozzám intézett levélben engem megnyugtattani.

En, a főispán ur és a köztünk létrejött egyezséget komolyan vettem és lelkiismeretesen keresztül vinni óhajtottam, részben, mert előre örültem annak, hogy a magyar, német, szerb és orosz ajku választókat összebékítve egy kalap alá hozom, másrészt, mert tájékozva voltam az iránt, hogy az utolsó 3 év alatt kerületünkben előfordult nagy anyagi csapások folytán, az ellenzék választók száma esökkenhetett; a mennyiben az anyagilag sanyargatott választók — és ezek száma százakra megy — a győző érvék elősorolta és az igazság őszinté kimondása mellett nem képesek egy lelkesülni, hogy egy kormánypart jelölt fölleptése esetében, a hatalmi pártok rendelkezésére álló módok és eszközökkel, a kormánypart táborba ne legyenek áttérhetők. Ezen nézetemet annak idejében elvtársaimmal is közöltem.

Hogy az egyezséget mily komolyan vettem, első sorban igazolja azon körülmény, hogy én hívtam fel Pulszky Ferencz urat, hogy utazza be elbucaszaképen a kerületet. Az én felhívásom részestül ő a kerület tiz községe közöl nyolcz községben, a lehotó legfényesebb fogadtatásban, és mondhatom, hogy örömmel kísértem őtet egész körútnán.

Pulszky Ágost ur is velünk volt, de minthogy a választók többsége, vagy legalább is egy jó része, Topolyán, Hegyesen, Uj-verbáson, Óverbáson, Torzsán és Kulán még ekkor nem fogadták el egészen az ő jelöltséget nem lépett fel nyíltan.

Hogy ez így volt, hivatkozom magukra a felsorolt községek választóira. A körutat követő pár hét alatt azon tapasztalatot tettem, hogy valamint a kormánypartiak, ugy az ellenzék választók egy része, huzódik a párton kívüli programmal fölleptetődő Pulszky Ágost ur kijelölésétől.

De minután, a tervbe vett béke létrehozhatása ambíziómá vált, elhatároztam magamat a kerület beutazására, s ezt nyolcz községben végez is vittem. Érintkeztem a választókkal, Topolyán, Szeghegyen, Feketehegyen, Ujverbáson, Kiskéren, Kuczurán Torzsán és Kulán, vagy egy előre összehívott, vagy egy rögtönzött szűkebb értekezleten.

Őszintén és nyíltan hirdtettem előttük a béke létrehozatalának magasatos eszméjét, kijelenttem, hogy azt egyedül egy párton kívüli programmu képviselő kijelölése és megválasztása által érhetjük el, hangsúlyoztam hogy kormánypart jelölt nem lesz fölleptetve, és a hol a párton kívüli iránt intéztek hozzám kérdést, nyíltan kijelenttem, hogy én Pulszky Ágost ur mellett vagyok, őt ajánlom és fogom ajánlani, — ezt pedig megtettem Szeghegyen, Feketehegyen, Ujverbáson, Kiskéren, Torzsán és Kuczurán.

Ezen körülről elégedetten tértem haza, és meg voltam arról győződve, hogy Pulszky Ágost urat meg fogjuk választani egyhangulán.

Különbben, hogy mind ez ekként történt, hivatkozom magukra, az egyes községekben egybegyűlt választókra.

De már itt kiemelni óhajtom, hogy az ellenzék érzelmű választók, kevesebb jobban, de valamennyi községben már előbb is, de különösen ezen körutam alkalmával megtisztultak azzal, hogy felkérték, fogadják én el a jelöltséget, — amit én azonban köszönettel visszautasítottam. Egyuttal felvetették azon eshetőség bekövetkezhetséjét, hogy, hátha még is lesz kormánypart jelölt felállítva, mely esetben az ellenzék pártot tévútra tereltem, és az utolsó órában bukásnak teszem ki?

Az ellenzék választók nagyobb része kijelentte, hogy hajlandó ajánlatomra Pulszky ur kijelölésében megnyugodni, ha komolyan remélhetni, hogy nem lesz kormánypart jelölve, de határozottan követelték, hogy azon esetre, ha mindamellett fölleptetődnek kormánypartit, ígérjem meg, hogy ez esetben nem fogom visszautasítani a jelöltséget az ellenzék részéről.

Ez elől nem tértem ki, és ígértem tettem, hogy azon esetre ha esaknyagon kormánypart jelölt lesz fölleptetve, el fogom fogadni a jelöltséget magam, noha őszintén megvallottam, hogy nem óhajtottam képviselő lenni, mert ha akarnék, akkor most a magam érdekében, és nem Pulszky urban volnék közöttük.

Ezen ígértem megtehettem annál könnyebben, mert kizártam tartottam azt, hogy Sándor Béla főispán ur hozzájárulása nélkül, vagy plane ellenére, Pulszky mellett egy kormánypartit felállithassanak.

De nem késtem ezen ígértem megtevéséről, magát a főispán urat azonnal értesíteni, felkérvén őt, hogy Pulszky mellett ne engedjen kormánypartit felállítani, mire ő levélben azt választotta, hogy arról szó sem lehet. Pulszky Ágoston ur, ezen ígértem meg-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Csiri—Biri*)

Házaselet.

Emlegetik régtől fogva
Mint szerelem tüneményét,
Hogy Orpheus a pokolba
Szállt le Eurydikeért.

Hát pedig ez nem tünemény,
Mindig így volt s így van máma:
Egy-egy lányért hány férfi méri
A házasság pokoljába.

Bátorság! bátorság!

A halállal farkasszemet
Bátorsággal nézzünk,
Hiddeg vér küll, s akkor ugy is
Hiddegül a vérünk.

Az utolsó perccet olyan
Szűrnyűnek ne vésdél,
Az a fő, hogy ne veszítsd el
— — Lélekjelenléted.

Révész Ernő.

Szerelmi kaland.

(Egy agglójeiny naplójából.)

Kellemes nyári est volt. A hold ezüst sugarai szeliden bujdosnak a rezzög nyárfák suttogó lombjai között. Az ég tisztán néhány pályátvezetett csillag ragyogással hullott alá a semmiségbe.

A természet csendes volt, mintha kihalni készült volna és a néma esendben már messziről lehetett hallani a közlegő vonat dübörgését, míg végre néhány per múlva előttünk állott meg a piros szemű óriási szörnyeteg, tüzös szikrákat lehelve ki vas kebeléből.

A gyönyörű est éppen utazásra való volt.

Nem zavarta a lenyugvó természetet csak legkisebbbe mesz sem; az alkonyi szellő édes esőkajánly nyafdosata a park melletti patakot, melynek zsongó habjai ezer kis csillagot ringatának mozgó hátukon.

A virágok összedugták fejeseiket, mintha azt akarták volna

na mondani a távozó haboknak: maradjatok itt nálunk — de azok nem hallgattak rájuk, lassan tovább hömpölyögtek.

Az utazók is otthagyták őket, mert az érzészüv kis harang szíve hármat dobtantott.

Nem sokára egy eles sivatás zavarta meg a lég nyugalmát és a vonat rövid idő múlva erősen zakatolt a vas sínek sima hátán hasítva maga előtt a levegőt.

A véletlen játéka azt akarta, hogy oly kupéba kerüljek, melyben egy bájos nő alak magánosan szedgette az ábránd fájáról a tán nem rég átelt felejthetetlen kalandjait. —

Egy ideig némán szemléltek egymást, elmerengve kedves gondolatinkon, miket a nyitott ablakon besurruló alkonyi szellő frissített fel újra, meg újra! De a tüzös szemek alól olyan esillogó sugarak repültek át hozzám, melyek elhomályosítva a pislogó mécs halvány fényét, keblemben a már szunnyadó szerelem szikráját villanyozták fel.

És én — — oh, boldog pillanatok! — — Én nem tudtam e ragyogó szempárnak ellenállni!

A bájos alak mindinkább vonzóbb és vonzóbb lett.

Egész alakjányi plasztikai fenség vonult keresztül, hogy látásnak lehetetlen volt térde nem hullani és — — de puha kezeinek hösín ragyogása, mely oly ellentétes volt káros derekától lesimuló és hosszú redőkben alálhulló fekete ruhájával — intő angyalként állott előttem, és én . . . Oh azok a gyönyörű kezesek! Eleinte csak néma tekintetben fejezték ki érzelmeinket, mert amit a szív érez, azt a szem kiolvastája.

Hisz a költő is azt monja egyik versében:

„Iskolába nem járatlak,
Olvasni sem tanítottalak,
De szemedből kiolvason
Hogy szivedben bánat vagyon!” . . .

A szem a szerelmesek nyelve, és szívünk tükré!

A legkésőbb nyelv az mely két szempár közt születik, melytől elszápad a férfi és reszket az asszony!

Oh, ti legragyóbb csillagaj egmenek! — — reszkettem . . . sapadtam . . . ha belétek néztem!!

Végre nem türhettem el kínos helyzetemet és összeszedve bátorságomat, lassu hangon megkérdeztem hogy hová utazik? —

— X . . . be, — volt a válasz, de angyali válasz. —

— Ugy hát egy helyre utazunk — bátorkodám félénken megjegyezni.

— Annál jobb, — veté utána némi mosolygással, melyből a kacékság bizonyos neme volt látható, — legalább nem fogom az éj borzasztóságát egyedül tölteni.

És úgy történt: maga a fatum is azt akarta, hogy ezen kupéba senki se vetődjék, míg ezulnhoz nem értünk. Nekem sem kellett több, — kapva az alkalom, megkezdttük a csevegést.

Soha kellemesebb, de egyszersmind veszedelmesebb utam nem volt.

Hej, mit is mond Petőfi?

„Szép állat az asszonyi állat, szép és veszedelmes;

Arany pohárban mérég ital; én ittalak, ó, szerelem!

Egy harmatesepnyyi belőled évideb, mint egy mézéd vált

[tenger;]

Egy harmatesepnyyi belőled gyilkosabb, mint egy mézéd

[vált tenger“ . . .]

Enyelegettünk, eszeveleltünk a jelen, mult és jövőről; elmondunk egymásnak mindent, amit csak gondolánk, anélkül, hogy közelebbről ismertük volna egymást; — de hát minek is, hisz szíveink esakhamar felismerték egymásban egymást; — esakhamar átlátták szerepeiket.

Oh, a szív, ez a kis eleven hústömeg, mi mindent nem vihet végbe! Fölemeli az embert a föld porából a csillagokig, egy tándökölj vagy onné dobja le a semmiségbe, hogy örökre elnémuljon; betölti a konyhók esendes magányát a megelégedés örömsugaraival és szétrombolja a paloták világra szóló zajait daemóni hatalommal! És mind ez csak pillanatok, percek műve lehet.

Egy percz alatt átváltoztatja az embert ördögé, és az ördögöt emberre! — Ez a szív hatalma. Ezen pillanatoktól fogva el voltam ragadtatva. Édes mosolyával, vénusi szépségével és büvös

*) „Cütökös” utolsó számból szerző megjegyzéseivel.

téleléről levélben és szóban előzetesen szintén értesítve lett, és tudta azt, hogy azon esetre, ha kormánypárti jelölt a paktum ellenére fellépett, nekem adott ígéretemhez képest kötelességem lesz az ellenzéki jelöltséget elfogadni.

Hogy mily becsülettel állottam meg, ezental is a paktum mellett elfoglalt állásomat, és miként tevékenykedtem annak megvalósítása körül, a következő tények világosítják meg.

A kerületnek bejárása után június 4-ére saját birtokomra, kulai szállásomra, egy szűkebb körű értekezletet hívtam össze mind a tíz községből, felerészben ellenzékiek, felerészben kormánypártiakat, de mindenhol a vezetőket. Megjelentek mintegy kilenczvenen.

Ez alkalommal is, főleg és első sorban én vállalkoztam síkra szállani a pártokivüli programmal megválasztandó Pulszky Ágost kijelölése mellett, újból hangsúlyozván, hogy én az ő személyében egyáltalán a mindannyiunkra annyira kívánatos békét törökseim megvalósítani és elérni.

Történetek ellenmondások, szóba hozták az én kijelölésemet, de itt is köszönettel és határozottan visszautasítottam, és az eredmény az én, hogy 10 község közül 8 község küldöttjei indítványomat Pulszky Ágost ur kijelölését illetőleg elfogadták, és egyáltalán elhatározottak, hogy június 8-án egy kerületi jelölési értekezletet tartunk Ujverbáson. Felkértem a jelenlévőket, hogy hasanak oda, hogy a választók minél nagyobb számban részt vegyenek.

Idáig zavartalanul folyt minden az egység szerint. (Később mégis rántogták, hogy én lekötve tartottam a kormánypartot, igen ám lekötve, még az ellenzékieket is, de Pulszky mellett, ez oly tény, a mit még a legrosszabb akarat sem képes megzavarni.)

Ezentul történt az egység megbontása. Ki által? Hogyan történt? Általán semmiesetre. Elbeszéltem ezt is híven.

Már június 5-én még inkább 6-án és 7-én öt községből érkeztek hozzám hírek, levélbeli tudósítások, majdnem óránként, ugy az ellenzékiek, mint a kormánypártiak részéről, hogy Kármán Lajos ur kormánypárti mellett nagyban foly a korteskedés. Valóban ugy is volt. Ezt később ellenfeleim (hamarabb ellenségeim) tagadták, sőt hirdették, hogy efféle tudósításokat csak is én hasból küldöttem széljél, a főispánhoz is, őt félrevezetni óhajtván a magam érdekében.

Nem áll. Egész nyálbél tudósítás fekszik előttem, melyekből a hamis vád ezafelőlára kénytelen vagyok 4 levelet im itt szűröl-szóra közzé tenni. Ezen leveleket nem ellenzéki részről, hanem köz-tudomásu kormánypárti egyénekktől kaptam.

A levelek így szólnak:

Torzán, 1887. június hó 5-én.

Igen tisztelt Rácz ur!

Tegnap míg távol voltam, baza érkezett Budapest-ről Kármán Pál lelkész, ki azóta nagyban agítál Kármán Lajos mellett s így föl akarja léptetni. Tudomásom van arról hogy községünkben, Kuczurán, Ujverbáson, Kis-Kéren aláírásokat szereznek részére; de mozzalom van éppen Kulán is és Szeghegyen. A kilátások, ha Kármán fel nem lép nálunk igen szépek, s azt hiszem, hogy akkor kevés lesz Pulszky ellen. Ezen körülményeket még ma méltóságos főispán urnak tudomására hozom. A szerdai gyűlésre azt hiszem a mostani Kármán-pártiakból nem kell vinni senkit sem, ha azonban jönnek véli, ugy kérem szíves értesítést.

tisztelettel

Ifj. Gutwein Lajos
(községi jegyző.)

Tekintetes Rácz ur!

Megbeszélésünkhöz képest van szerencsém, a választásra vonatkozó viszonyokról a következőkben értesíteni: A hangulat részünkre még eddig nem a legjobb,

szemeivel, melyek Siriusként ragyogtak le szép égeről. — annyira áthatotta egész valomat, hogy lázas állapotban borultam le piz-cziny lábaihoz és esdő hangon rebégem: „Nagysá! imádozt nagysá! én . . . én . . . szeret . . .” és itt elhalt a szó romegő akamon és csak akkor ábrándultam ki a szerelm kinos mámorából, midőn forró esőjával halmozta el elkábult homlokomat.

Oh! ti boldog perec . . . ti . . . drága gyöngyvei a rögös élet hullámzó tengerének . . . hová tűntek-tok! . . .

Hová ti . . .

Eltűntek a mullandóság feneketlen tengerébe. Mig így érvédeztünk a szerelm titkos hajóján, az idő mul-tott és az egész új csak álomnak tűnt föl. A cél már közel volt érezte ezt szívünk és a következő pillanatokban ajak az ajkához fordít, mintha sohasem kellett volna többé elválniok: — alabastrom keble, melyek holló haja szép firtókban csüngött alá, szabálytalan emelkedésekkor simult dobogó keblemm.

Igy állunk némán a szemsugarak melegítő hatása alatt, midőn egy éles fityű ábraszett fel bennünket szerelni mámorunkból. Még egy hosszú ölelés, még egy forró esők és el kelle válnunk egymástól!

A vonat berohogott a pálya udvarba és én, mielőtt kiszálltunk volna, lovagiald ajánlottam fel magamat; de borzasztó mit kelle hallanom! . . . Hölgyem eliskolta magát és lázasan rebégem: férj . . . férjem . . . vár . . . a teremben!

Mint a tölgyet, melynek daczos derékát a cikkázó villám ketté törte és az előbb még büszke koronáját a földre tiporja, — ugy sajgóttak le villámként engem is a szavak magam előtt látva vérmes reményeimnek szétroncsolt hajóját!

Lehajtott fővel kullogtam be a városba, megfogadva magam-ban azt, hogy többé sohasem hiszek az asszonyoknak, ha mindjárt angyalok is!

SIRIUS.

amennyiben a Pulszky-pártbeliek, nem igen mutatnak állandóságot, míg ellenben az azelőtti Kármán-párt ragasz-kodni látszik feltétlenül meggyőződésüléshöz.

Holnap este általános konferencia lesz, az eredményt szerdáni találkozásunk alkalmával fogom közölni, tisztelettel

Ó-Verbász, 1887. június 6-án.

Szmíha Kálmán
(segéd jegyző.)

Tekintetes Rácz ur!

Becsés levelére értesíteni van szerencsém, miszerint pártunk Kármán miatt kettő szakadt, tudniillik a ref. hit-felekezet Kármán mellett az evang. Pulszky mellett van-
nak. — Kármán főtisztelődné tegnap Kuczurán volt és Ujverbáson is a korteskedés nagyban folyik Kármán mellett: A nép Pulszky iránt igen közömbös s általán a választással nem igen törődik, minden intézkedést meg-tetttem, hogy a holnapi napra minél többen jöjjenek; Feller János és Schmidt Fülöp a Kármán-párt vezére, én magam vagyok, ki Pulszky mellett jár. Ifj. Schiek Frigyes, ki mindent írt, nem tesz semmit.

Torzán, 1887. június 7.

Ifj. Gutwein Lajos
(községi jegyző.)

Tekintetes tövisi Rácz György urnak Kulán.

Tisztelt Barátom! Értesítelek, hogy Torzán jófor-mán csupa Kármánisták vannak s legjobb embereim ki-jelentik, hogy ők, Kármán mellett vannak s csak akkor tágtának, ha belátják, hogy Kármán kisebbségben van. Az éjjeli értekezleten Verbászban Kármán mellett tüntetés volt. Dében Zomborba utazom, hogy Kármán írásbeli nyil-atkozatot kieszakózhessen arra nézve, hogy egyáltalán fel lépni nem fog.

Ez feltétlenül szükséges, mert az érintett emberek csak ez eseten lesznek lanyhán és megfogva mellettnk. Kulán, 1887. június 6-án. üdvözlő barátod

Schiek Mátyás
(községi jegyző.)

Azt hiszem ehhez nem kell kommentár, elég bizonyíték ez arra nézve, hogy Kármán ur mellett az agitáció nagy mérv-ben folyt.

De hogy maga Kármán ur is értesült az ő személye mellett — megengedem önként és az ő tudán kívül — a kerületben íranta nyilvánuló nagy mérvű rokonszevrl, a mellett bizonyít, az ő sa-ját június 9-éről — tehát a 8-án történt ujverbázi kijelölés után keltetett és Kulán a Teleska ezimű lapban közzé tett nyilatkozata, a melyben Kármán ur maga azt mondja, hogy ő csak azon esetre vonul vissza, ha a kormánypárti többség nem ő mellette fog so-
rakozni.

Ezen nyilatkozat beismerése annak, hogy az irányban — kétség-kívül nagyon sok oldalról — nyilvánuló ragaszkodást nem utasítja el, és a jelöltséget — feltétlenül ámbár de — kösz volt elfogadni.

Azon ellenvetés tehát, hogy a 8-án tartott jelölési értekez-leten Kármán kijelölése nem jött szóba, csak alaki súlylány bírhat, mert a tapasztalás a mellett szól, hogy ha nem is lesz valaki egy kijelölési gyűlésen felépítve, abból nem következik hogy — lévén a kerületben 3300 választó — a 17-ére kitűzött választási na-pon nem fog megválasztatni, ha van párta s maga is képviselő akar lenni.

A kormánypártiak közt megindult ezen mozgalom a mily meglepő, oly kellemetlen fordulat volt réám nézve, mert világos volt előttem, hogy megsemmisítéssel fenyegeti eddigi összes mű-ködésemet.

Haladéktalanul írtam Sándor Béla főispán urnak, felkértem őt, hogy hárítsa el a beállt zavart erőszaki intézkedéssel. Tudom azt is, hogy kormánypárti egyének hozzá személyesen beutaztak, de hogy mit végeztek, azt nem tudom.

Nagy volt a kerületben a zavar, midőn a jelölési értekezlet előtt június 6-án és 7-én következő, a nyilvánosságunk szánt sür-gönyt és levelet kaptam a főispántól.

Rácz György Kula.

Azon törekvéseimnek, hogy a kerület békéjének fenntartása tekintetéből a szabadelvűpárt jelöltet a ver-bázi kerületben ne állítsom, hanem az ellenzéki körök-ből Pulszky Ágoston érdekében megindított mozgalmat támogatása, a szabadelvű párt egy részének legújabb ellenakciója folytán eredmény nem lévén, azon egyez-mény, mely köztünk ez irányban létesült, magától meg-szűnt.

Ezt magad mihez tartás és saját belátásod szerinti bőbeszédű intézkedés végett midőn közölném, eddigi szíves fáradozásaidért őszinte köszönetet mondok és felkérlek, hogy jelen kijelentésemet mind azokkal közöld, kiknek ezen egyezményről tudomásuk van.

Sándor Béla.

A levél privát jellegű, és csak azért teszek fölére említést, mert erre más alkalommal és helyütt kénytelenem reflektálni.

E sürgöny, e level dőntő hatással voltak. Az egység fel volt bontva, fel volt mondva, az ellenzék bizonytalanságban, ma-gam pedig az ellenzéknek ez esetre adott szavam által köve, a főispán ur által ígéretben alól feloldva valék.

A megváltozott helyzet épenséggel nem volt inyenre, mert ellenzéki barátaim által még az nap este tudtomon kívül jelöltnek neveztettem, mit én annál kevésbé voltam képes akadályozni, mert szavamot bírták és a nagy zavarban magam is azt a következtetést kénytelenítettem levonni, hogy Pulszky Ágost ur most már önként vissza fog lépni.

Régi ígéretemhez képest most már jelöltésemet túrnóm kellett, ámbár örülni okom nem volt, mert a tervezett béke léte-sítése füstbe ment, és mert lát én eredetileg sem óhajtottam fel-lépni, a mit főleg ellenzéki elvtársaim előtt épenséggel nem titkoltam.

Június 8-án reggel Pulszky Ágost ur Kulára érkezett s a tör-

tétek felett megbatráncosozást fejezte ki, de egyáltalán kijelentette, hogy még a déli 12 órai vonattal visszautazik Budapestre. Ekkor még én magam kértem őt, hogy maradjon itt a kijelölésen, talán úgye még jobbra fordulhat, mit ő még is tett.

Egész híten adtam elő a történeteket, egész tárgyilagosan ugy, miként valóban megestek, és most már bátran a tisztelt kö-zönségre bízom megítélni, hogy miben követtem én el „szőszegést”? Illethet-e még engem ezen gyűsanítás, esupán azért, mert a 8-án megtartott kijelölésen — engedve elvtársaim sürgető óhajának — a jelöltséget nem utasítottam vissza?

Hibáztam-e, hogy a jelöltséget — beismerem — saját anyagi érdekem ellenére, de végre is az ellenzéki elvtársaknak jogosult felhívására midőn szavammal vettem, elfogadtam?

Telhettem-e másképen?

Szöszög lettem volna, ha nem így eszelekedtem.

A pártalán közönségi itéletére hivatkozom.

Felémli, hogy a június 8-án megtörtént jelölés előtt és közvetlen utána is, elvtársaim előtt komolyan szóba hoztam, hogy még most is ezészerűbb lenne ha dállnak felépítésemtől, illetve beleegyezésnek visszalépésembe, mert ha nóm orvosolt még egy kedvezőtlen értesítést kapnék, azonnal Abházába utazom, és lehe-tetlen, hogy a választás előtt visszatérhessek, mely körülmény az ellenzéki párt feltélen vereséget vonhatna maga után. Megmond-tam, hogy e súlyos eszládi baj közvetében nem álland mó-domban a kerület saját érdekében beutazni, a változást, mely beállt az által, hogy most én lettem Pulszky ur ellenjelöltje, meg-magyarazni, szóval, a választókat felkérni, hogy tiszteljenek meg bizalmunkkal.

Igenis megmondottam.

De elvtársaim rendíthetetlen maradtak. Azt válaszolták, hogy diestelenb mérkőzés nélkül epitulálni, mint kisebbségbe maradni. Az eredmény világos volt előttem.

Igen jól éreztem, hogy postiómat én magam gyengítettem meg, amennyiben előzőleg heteken át, épen csak én voltam az, a ki legkeményebben kapacitáltam az ellenzéki érzelmi választókat Pulszky ur érdekében. Éreztem azt is, hogy megválasztásom eseté-ben nagy zavarnak és elhárihatlan anyagi károsodásnak nézek elébe itthoni folyamathá levő ügyeimet illetőleg. Sőt volt olyan férfi, a ki barátilag figyelmeztetett arra is, hogy egyéni érdekemnek nagyon megfelelt volna, ha a kijelölést visszautasítom vagy utána következő napon visszalépek. Mert ezen esetben, a hatalmi párt rokonszenvét magannak biztosíthatam volna és mint mondá — ez nálunk nem kis dolog, lévén a megyében szétbire párturalom, és pártzempontok a döntők mindenben!

Am én nem tévőváltam; kötelességemnek ismertem ellenzéki elvtársaimnak adott szavamot beváltani.

Kijelenttem tehát előttük, hogy hozzájárulásuk nélkül vissza nem lépek és egyáltalában beleegyezésük nélkül semmit sem teszek.

A mint fogadtam úgy megtartottam. Másnap nőtől desparatús értesítést kapván, azonnal beteg ágyához siettem, miről elvtársaimat rövid uton értesítettem.

Alig tettem ki lábamat a kerületből, megindult egy olyan hajszá, amelyen még nálunk soha sem volt.

E hajszára nem mondatom, hogy tisztességes volt.

Nem méltatom polemiaira, mert undorral fordulok el tőle. Kitérni azonban nem terek ki senkinek, állok elébe.

Valaki, ki másokat és engemet is többször megsértett, de tölem levőleg boesánatot kért, — szükség esetén levelei bekélt-hetők lesznek — mondják, ezen valaki felhasználta az alkalmat epéjének egész tárházat kiönteni ellenem gyűlölet szűlte korteske-désében.

Nem fogom neki elfelejteni.

De másokra vonatkozólag ismerem azt is, hogy a választási mozgalmak alatt, a pártok közt sok vád merül fel, s azt is tudom, hogy azok egy része mindég túlzásos, hibás értesülésen alapul s nem rosszakaraton, ezek választás után elenyésznek. Az efféle kortes argumentumokra komolyan reflektálni alig érdemes.

Élég, ha feleltem, hogy elfutjaim azokat.

Nem haragszom, nevetem őket.

Hallottam, hogy hirdették felélem, hogy nem mertem pro-grammot adni, hogy megszótkem, hogy egyetértek az ellenjelölttel, sőt töle pént kaptam volna, és ezért utaztam el, és hogy mégis őt is másokat is reá szedtem, hogy bujálók a birtokomon, nem merem magam mutatói, hogy a jelölési értekezletre a zászlót én hozattam és így tovább. Furesábbnál furesább, de a választóknál hatásra szánt ily dolgokat beszéltek.

Ezen otromba kortesfogások felett bátran napirendre térhetek, megvél engem azok ellen közügyekben eddigi magamtartása.

Jól tudom, hogy mind az, a ki engem ismer, legfeljebb kissé bosszankodik, de végre is, józót nevet rajtuk.

Ezeket én mind megboesítottam, csak ha az illetők maguk, tudják azokat maguknak megbocsájtani.

En már az 1881-iki évben részt vettem a követválasztási mozgalomban.

Köztudomásu, hogy 20 év óta kerületünkben kevésbé jobban vezerszerépet vittem valamennyi országgyűlési képviselőválasztásnál; télen a megyében, sőt községi ügyekben sem voltam, és ha meg is történt, hogy épen a közügyek iránti érdeklődésem egy néhány elkeseredett ellenséget teremtett, ellentétes fel fogás és irány foly-tanak ezekkel, igaz nem a legjobb lábon állók, és ezt is őszintén sajnálom; de az én történet meg, és arról senkinek sincs tudomása, hogy én, akár a követválasztások, akár más választásoknál, a személyes térre léptem volna.

Mindegy magát az ügyet tekintetem. És ha az ügybeni meg-győződéseim ellenkező a többség felfogásával, — azonnal vissza vonultam.

És négy, ugyanazok egy része, a kikkel együtt vagy egy-más ellen rég idő óta a közügyekben részt vettem, velem szemben a közéletet személyes térre átvinni nem átalották akkor, midőn távol valék s magamat nem védhettem; s akkor, midőn nyilván-
való volt, hogy ennek alkalmazása nélkül is győzhetnék akár Pulszky akár Kármán mellett, — utóbbival még talán kevesebb fáradság-gal. Pedig többször, de különösen a 8-án tartott jelölési értekez-

(Folytatás a mellékletben.)

leten az ő fulok hallatára kijelenttem, hogy megválasztásom reám ez időszereztől oly terheket róva, a melyeket elviselni alig bírnék s hogy a képviselőresem sem aspirálok, midőn tudták, hogy el lévén utazva, nem mehettem közszépről közszépre, mint kellett volna, programbeszédet sem tarthatam, sőt még egyetlen egy választót sem kérhettem fel, hogy rám szavazzon, midőn jól tudták, hogy a választók nagy része, midőn közöttük megjelentem, sziveskedjenek bizalmukat első sorban nekem felajánlani, és az én kérésemre hajlottak Pulszky urat elfogadni, kiknek száma százakra megy (és épen ezért írók állók attól, hogy rossz néven vennem, hogy nem reám szavaztak) és mindezeket tudva, a korteskedést mégis többen a személyes térre ültették át, a kedvesek.

Am most már rájuk bízom megítélni, hogy eslekedetük helyes volt-e vagy sem.

Végezem.

De most még legyen szabad — addig is, míg személyesen megtehetem — forró hálámat nyilvánítani, őszinte köszönetemet kifejezni azon 793 választónak, kik az ellenzék ügyét ily nehéz viszonyok között is férfiasan fenntartották.

Önként, részemről kérés és korteskedés nélkül tettem azt. Hisz nekem alkalom sem volt támogatásukat kikérni. Ismételtelen több közszépről táviratoztak elvtársaim, hogy csak két nappal a választás előtt érkezzen hazám, ez esetben kezeskednek a győzelemért, de nem tehettem. És ők mégis az ellenzék jelföltjére, reám szavaztak. Senki sem mondhatja, hogy a bor, vesztégetes, hazugigéret, fényegítés, pressio vagy rábeszélés adta ajkukra a szavazatot, annak forrása, az ellenzéki ügyhez nyilvánult tántoríthatatlan ragaszkodás, és talán részben rokonszenv, bizalom és testvéri szeretet személyem iránt.

Hellátták, hogy rágalom, hazugság és gyanúsításokkal nem szabad férdniük, kibén önértet van, ellenfelét legyőzni akarni, mert igen jól tudták a multból, hogy van annál sokkal kibéni ut, tisztább ösvény, és nemesebb mód, mely nyitva áll bárki előtt, és ez, a szellemi harc, a meggyőző érvek elsorolása, az igazság őszinte kimondása. Adja az Isten, hogy mindenkor ezen az egyenes úton haladjanak. S tartozzanak bár jövőre akármelyik párthoz, de mindig szavazzanak így, tiszta meggyőződésük szerint.

És most, midőn ismételtelen is köszönetemnek adok kifejezést — még egyet kell felemlítenem, melyet érintetlenül hagyom nem lehet — s ez az, hogy fog jönni egy idő, melyben gondolkodni fog a megzaklatott nép a felett, hogy miként gyakorolta legszenbtebb polgári jogát, és ekkor bár későn, de befogja látni azt, hogy mily drágán fizet meg azon kortesbort és kortesépít, mely elkábitotta és eltérítette a szabad meggyőződés igaz ösvényéről.

Addig pedig még az az idő eljön, szivemből óhajtom, hogy a korteskedések szelle apró differenciát — melyek nájtom a gonosz idők rozsz hagyatéká lapangó tűz gyanant sokszor hosszú ideig bujnaknak az emberek között — hogy a kölcsönös, de alapjában nem sértő szemrehányás utóte sebek begyógyultával, a társadalmi béke helyre álljon, hogy így azután kiki hivatásbeli munkája teljesítése mellett a haza, a megye, saját községe és családja iránti kötelessége teljesítésében is őszinte odaadással működhessek. Jobb kinek kinek, ha elfeledi a választási mozgalmak által előidézett kellemetlen apró surlódásokat, s a helyett megragadja az alkalmat a tettek mezején, hogy magát a társadalom hasznos tagjává tegye, s e végül óhajtom, hogy tisztuljon meg a polgár, a rozselkű, daemón, bosszúálló indulat szulte szenvedélyeskedéstől, hogy egy másnak bekelo jobbot nyújtva, mindenki ereje javát a közjóknak szentelhesse.

Ujverbási választó kerület 1887. július 13-án.

Rácz György.

Mezőgazdaságunk fejlődése.

A magyar mezőgazdaság, dacára a hogy ósidőktől fogva az ország legtöbb szükségleteit és jóvedelmét az anyaföld szolgálta, nehezen tudott a fejlődés stadiumáig elérni. Amerika és Angolország, mely a mezőgazdaság gyakorlati munkájával kevesebb idő óta foglalkozik mint mi, a föld művelődését elősegítő eszközök találmánya terén mégis messze túlszárnyalt bennünket.

Nem az angol nagyobb mezőgazdasági gőzgépek és egyéb kombinált eszközök föltalálása és előállítására akarok rámutatni: mert hisz az a gépjár rohamos fejlődésének következetes eredménye, csak azt akarom vitatni, hogy a csekélyebb és egyszerűbb találmányok terén is mennyire túlszárnyalt bennünket, mint agricultur államot a külföld.

Hafzafelszám tiltja azonban, hogy a dícsőség pálmáját egészen átengedjük akár az angol, akár a német mezőgazdaságnak. Jól tudhatja azt a külföldi is, hogy a magyar találmányokat ezeltől sem patentírozni, sem értékesíteni nem voltak képesek idehaza, hanem azokat más országokba vitték. Ez az oka aztán, hogy a mi találmányaink statisztikája szintén a külföldi dícsőségére van bízva.

A Hatvanban az ez év folyamán megtartott nemzetközi ekeversenyen az ő alkalomnál volt gazdasági kulturánk újabb vívmányait működésükben is megismerlenni. A magyar találmányok közül igazán bámulatra ragadótt bennünket Mokry István temesvári földbírtokos szabadalmazott kézi kapáló ekéje. Ma n n Károly szab. új szalmafazott gépi, és Wainz Mihály károlyfalvai földbírtokos kombinált ekéje.

A Mokry-féle kézi kapáló eke csak sorvetésekben alkalmazható, akár gabona, akár répa, kukorica stb. feltöltésére. Az ekét az ember talicska módra tolja maga előtt, csak arra kell ügyelni, hogy az eke elé illesztett forgó kerék, mindig a sor között maradjon, nehogy a vetésben kár okoztassék. A megkapált buza 20—30%-al emeli a termést. A kézi kapáló eke a mezőgazdaságban, a mű és konyha-kertészetben, a faiskolák, és erdei vetőkertekben nagyon előnyösen használható. Sokkal rövidebbre

van szabva e ezítek helyének kerete, semhogy az eke egész szerkezetét itt elmondjuk, elég legyen megjegyeznünk, hogy Széchenyi gróf földművelési miniszter maga is a legszébb jövőt jósolta az új találmánynak, a melyet Fehér Miklós gépjáross állított ki, és 15 írtét árúsít. A vas szerkezetű kézi kapáló ekét, Benedek és társa szabadalmi írodája az összes államokban, sőt Északamerikában is patentírozta.

A Mann Károly szab. szalmakötő fonógépe messze felül emelkedik a külföldi hasonló gépek felett. Előnye: egyszerű szerkezetén kívül könnyű megkezdés, könnyű kezelés, gyors munka és nemcsak hosszabb, hanem a csepezt szalmának és szénának is fonásra való felhasználása.

Óránkint 300 méter kötelet is lehet rajta fonní. S ez nagy előny a gazdaságban! A gyakorlatilag bemutatott gép munkája fölött teljes elismerést fejezte ki a jury, sőt a gép a díszelvével való kitüntetés is nagyon megérdemelte.

A Wainz-féle kombinált eke tulajdonképpen a mezőgazdasági munka első processusának ezermestere. Az eke egyetlen egy menetben szántvet, takar és boronál. S mindezeket olyan tökéletesen végzi, hogy az ember igazán bámulva örül a magyar gazda mesterei találmányán. Az ekevas kifogástalanul mely vágással szeli a talajt; tengelyére ráfeszített fogakerekek áttétel után a vetőszekrényből szabályosan veti a magot (buza, kukorica stb.); hátul van alkalmazva a magtakaró és boronáló. Az eke gyakorlati bemutatása után a találmánynak szép jövőt jósolhatunk.

S íme egy nemzetközi kiállításon az egyszer nem a külföldi, hanem a magyar találmányok keltettek figyelmet. A Benedek-féle szabadalmi íroda képviselője nem késett bejelenteni a kiállítási előnémséget, hogy a bemutatott magyar találmányokat az összes államok irányadó köröknek figyelembe ajánlja. Nekünk is van a hazai gazdasági egyesületekhez egy kérés szavunk. Nekik az egyesületek területén bő alkalomuk nyílik a gyakorlati kísérletekkel foglalkozó magyar gazdák működését figyelemmel kíséreni. Támogassák a föltalálót ha csak anyagilag is és ne engedjék meg, hogy a föltaláló találmányait külföldre vigye el, külföldi gyárosnak adja el, amikor arra ma már jó vevő és készítő itthon is akad.

Fehér Miklósnak, a magyar találmányok iránt való lelkesedése s hazafias támogatásáért elismeréssel adózunk. Ugy a Mokry, valamint a Mann-féle találmányoknak gyárírlat való előállítását ő vállalta el s azokat nemcsak a hazai gazdák, hanem külföldre való szállításra is gyártani fogja.

Legyen dícsőség a magyar találmányoknak és a magyar gyártmányoknak.

Gazda.

A kis-hegyesi csataemlék leleplezési ünnepélyének kanapé-pőre.

Lapunk mult számában közöltük Vujevich Zakár urnak, mint a kis-hegyesi csataemlék Vujevich bizottsága elnökének nyilatkozatát, melyben közlőhrré teszi, hogy az elnökségről lemondott.

E lemondás folytán Tisza László következőket süröngyözte Vujevich Zakárnak:

Tegnap nyilatkozata zavarba hozott bennünket, kérem rögtön megtávirni Mikárnak apród u. 4. Budán, meg lesz-e tizenhetedikén Kis-Hegyesen a leleplezési ünnepély.

Tisza László.

Énnek folytán Vujevich Zakár a következő sürgönyt menesztette Mikár Zsigmondhoz:

Kishegyesen leleplezési hatóságilag megtartatik, régi honvédség részvétele nélkül. Vujevich.

E sürgönyt kiegészítőleg az alább szó szerinti közlött levelem, mely szintén Mikár Zsigmondnak szól — ad bővebb felvilágosítást a lemondásra vonatkozólag:

Zombor, 1887. július 14.

Kedves bajtárs!

Tisza László sürgönyére megkaptad már a rövid távirati választ.

Visszalésem okát a következőkben tudatom veled azon czézből, hogy azt Tisza Lászlóval közölni sziveskedjél.

A hegyesi-csataemlék szűkebbkörű végrehajtó-s az ezt kiegészítő rendező-bizottságban — mely a Kishegyes, Szeghegy, és Feketehegy községeinek egy-két régi honvéd, nagyobb részben pedig nyugdíjazott jegyző, tanító, előjáróság és más polgárból áll; — már régóta torzalkodás állandó és áll. En azt esztítni igyekeztem.

Molnár Miklós feketehegyi nyugdíjazott jegyző, és a csataemlék nagybizottságának tagja, ugy veje Bakai Károly tanító és az említett bizottságok jegyzője, ugy látszik Schmausz Endre alispánnal — kit én a hatóságilag eszközölt pénzügyítés, az építészeti hivatal közreműködése körül szerzett hazafias érzelmeiről a nagy bizottság tiszteletbeli elnökén választattam, — egyetértőleg azon fondorkodtak, hogy a csataemlék leleplezését — saját és a hatóság dícsőségére magukhoz ragadják.

Bakai tegnapelőtt bejött az alispánhoz és bejelentette neki a más napra tehát tegnapra elővendett küldöttségét, mely hivatva lett volna az ünnepély mikénti rendezését, különösen a meghívókat — a melyeket én a még ápril 5-én nyert megbízás folytán már szétküldtem volt, — szabályozni.

Tegnap reggelre a küldöttség mégis érkezett, és pont 9 órakor elfogadást nyert az alispánnal. Fél 10 órakor kapok az alispántól névjegyet, a melyben nagá-

hoz kéret. — Nem sejtve semmit megjelentem nála, s látva ott a küldöttség tagjait, meglepve voltam, midőn én mint elnök mit sem tudtam az eszéről. Feltett kérdéseimre valjon az alispánhoz — Schmausz Endre járathoz, vagy a tiszteletbeli elnökhöz vagyok-e ezáltalva én mint elnök és mi okon? A felelet kitérő volt, midőn Bakai a maga részéről kijelentette: hogy a rendező bizottság nem jó néven vette, hogy a vidéki honvéd egyleteket, és több ismert hazafit, a többi közt Irányi Dániel, Pulszky Ágost stb. képviselők mellett Gróf Apponyit, Szemzőket, a kecskenéti jogakadémiaát Csilléry Benő igazgató képviselőtében meghívtam. — Okul felhozattam, hogy a leleplezési ünnepélyt rendező három község ugy is szívia a fogat, — annyiaikat ellátni.

Nehezménykép felhozta még azt is, hogy Kulárról Korbai Károly nincsen meghíva, pedig szintén honvédtiszt volt, a mire legelőtlenköt tetszéséggel felhívtam arra, hogy Czirák József jelenlétében a meghívók szétküldése előtt ép az ő saját kívánsága volt, hogy Kulára és a környékbeli községekre vonatkozólag ne küldjék meghívókat, azokat ők, t. i. a rendező bizottság fogja meghívni. E végből kinyomatván a meghívók, — a testületekre és egyesekre szóló meghívókból vagy 150 darab kitölthetlen meghívót saját tetszésök szerinti kitöltés végett valamint a nagy községszögbe józól falragasz felhívásokat is ajánlott levéllel Czirák József nevére küldtem, mit ez megkapván, a rendező bizottságnak rendelkezésére boesátotta.

Az alispán a nyomtatott meghívót eszkarletának mondván, ugy látszik keveselte azt és írott és küldöttségileg átadandott meghívót várt a maga és a főispán részére, — melyben én akadályul nem szolgálhattam, — holott a meghívók ép olyanok voltak a minőt Tisza Lászlónak, Fehérváry honvédelmi miniszternek, Gromon államtitkárnak és mindenkinek küldtem.

En a fentebbiekre válaszoltam, hogy a nagybizottság megbízó határozata alapján, — mely engem bizott meg a meghívások kibocsátásával, — küldtem szét a meghívókat, anélkül hogy a nagybizottság fenntartotta volna a meghívók felbírálását, és kijelenttem hogy én, mintsem a meghívókat az elnökségben compromittáljam — kész vagyok az elnökségről lemondani, s a meghívókat visszavonni, és ők teyegenek hatóságilag, a mit akarunk. Ugyanekkor a megheláz folyosóján Czirák József előnéltököt meg tudtam, hogy Bakai, — azon kérdésére, talán előbb mennék az elnökhöz t. i. hozzám és vele egyetértőleg az alispánhoz? azt felelte: n e m, csak menjünk az alispánhoz egyenesen, a mint el is mentek. Ez okozta a lemondásomat és a részemről kiadott meghívók visszavonását, mely magában foglalja a régi honvédek elmaradását az ünnepélyről.

Bajtársi udvozlettel

Vujevich Zakár.

Valóban mi is nagy zavarban vagyunk akkor, midőn a kanapépört nyilvánosságra hozzuk, s nincs szavunk, melylyel a történetek jellemzhetnők. A kis-hegyesi csataemlék sokkal inkább felhívja kogyeletünket, hogyssem ilyen kiesnyes s neveléses dolgokkal azt profanisálni merhetnők. Ha e tények közlése után az érdekeltek szebb fénybe állítani e lemondás indokait nem tudnák, — úgy akkor ítélen a közönség fölötté, — nevezetesen a fölött, hogy kik azok, a kik egy ily magasztos ünnepélyt átallanak a mindennapi torzalkodás sarába vonni le?

Megyei s helyi hírek.

* **Ilymen.** Dr. Flesch Miksa ügyvéd f. hó 12-én eljegyezte Bergl Antal zentai nagykereskedő bájos leányát, Etelka kisaszonnyt.

* **Főpörfőkész tiszti tanfolyama.** Az iskolai szünidőkre tervezett népfokos tiszti tanfolyamok e hó 24-én nyílnak meg. Megyénkben csak Szabalkán és Ujvidékre lesznek ily tanfolyamok. A honvédelmi miniszter a beírózó tanárok, tanítók s közfőtisztviselők névjegyzékét és az idező jegyeket már megküldte a törvényhatóságoknak, azzal, hogy az illetőknek az idezőt azonnal közzétesik. Azok, a kik oly helyekre kérték behívásukat, a hol tanfolyamok nem tartanak, tetszés szerint a kijelölt helyek bármelyikén jelentkezhetnek. Egyuttal tudatja a miniszter, hogy a tanfolyam minden egyes helyen csak akkor tartatik meg, ha arra legalább 8 pályázó megjelen, ellenkező esetben az illetők tetszés szerint bármelyik más városbeli tanfolyamhoz csatlakozhatnak.

* **Az ó-bocsei** választókerületből, Kisbairi Kis Ferencc az ó-bocsei kerület függetlenség pártjának volt jelöltje nyílt levelet intézett pártbírához, mely szöruelzosa a következőkép szól: „Tisztelt polgártársak! A kormányhatalom minden eszközevel rendelkező pártunk sikerült a t. e. július hó 6-án megjelölt polválasztás alkalmával ellenünk 1061 szavál 988 ellenében, tehát 2059 közöl eszapán 63 szótöbbséggel diadalt aratni. Ezen számarányok fényes tanúságot tesznek az önk hazafias érzelmei mellett, és bár a vég eredmény nem felett meg reményeinknek, büszkeséggel gondolok önkre, mint hazánk függetlenségére törekvő rolandtan upére, a kiket nem tört meg a kormány közegeteinek üldözése, sem pedig azon meggyalázás, melylyel ártatlan polgártársaink néhány zarnok önknyalán börtönbe hurcoltatott. Ha ily bátorsággal és önbéserzettel teljesítet hazafiai kötelességet pártunk minden tagja, mint azt önk teljesítették akkor ma miénk volna a diadal. De azért el ne esngedjenek A teljesített honfii kötelességekben gyökerező lelkesimeret szentebb és nemesebb az ellenpárt mulköny diadallán, tartsak meg tehát rendületlen kitartással hitüket és azon meggyőződésüket, hogy hazánk akkor lesz boldog ha majd országosra a mi zászlónk győz. Ép ugy ne feledjék el soha t. polgártársak, hogy sajátlagos viszonyainknál fogva, a ki e hazában a nemzet függetlenségének zászlója alatt szavaz, az egyszersmind egyéni függetlensége és hazafias meggyőződése önletlen tisztaságának is legkötészetlenebb bizonyítékát adja. Fogadják igaz hazafiai szívből erőd hálá erdeten kifejezését a bizalomért, melylyel megisztelték, fölemelték, midőn előttem legszentebb elvnek védelmére, a haza függetlenségének zászlóját kezembe adni törekedtek s logyenek

meggyőződve, hogy ahhoz mindig hű maradok s nincs hőb vágyam, minthogy az alatt — bármely téren — ismét találkoznék, ha majd a haza szava velük tettel való áldozattalról hívja föl leghebb fiait. Isten velünk. Budapest, 1887. július hó 10. Kisbaári Kiss Ferenc.

* **Sport.** Benedek Gyula szabadkai vívómester Zen-tán (az ottani ifjúság meghívása folytán) tanfolyamot nyitott. Már eddig mintegy 30—40 fiatal ember jelentkezett, kik az ismert vívómester oktatásában óhajtanak részesülni.

* **Husz millió örökség.** Manap már csak regényekben olvassuk, hogy valamegy szegény embernek a messze külföldön élő, előtte ismeretlen „nagybácsi”-ja vagy egyéb rokona hirtelen elhal s tömörked vagyonot hagy hátra örökségképpen. S azon eset is mely a két Thieryt érte igazán regényesnek tűnik föl. — Thiery Hugó szabadkai fűszerkereskedő és Thiery András becskeréki kocszmáros elődei Franciaországból jöttek Magyarországra s itt részben elvárosodtak. Még 1886-ban elhalt egy Thiery Jean nevű dugaszdag rokonuk Párisban, ki ott szabó volt és örökösét sehol sem találták. Mindez ideig semmit se tudtak a rokonok az örökségről; most azonban Thiery Hugó szabadkai fűszeres értesítést bányát Thiery Andrást az örökösödésről, és arról is, hogy ügyvédje már rendezte a hagyatéki ügyet s nincs egyéb hátra, mint hogy ő meg az öccsége menjenek Szabadkára, honnan együttesen indulnak Párisba. Az örökség 19 millió frank s annak 3 százalék kamatai. A történet igen excentrikusnak látszik, jegyezi meg a „Sz. N.” de az öreg Thiery András ismerőseinek oly okmányokat mutatott föl, melyek a dolgot valószínűvé vagy ép kétségtelenné tették az illetők előtt. A rengeteg pénzt, ha való a dolog, a három Thiery-testvér örökölné.

* **A m. kir. államvasutak** városi menetjegy-irodája f. é. szeptember hó 1-én Budapestről egy nagyobb körutazást rendez Fiume — Korfu — Alexandria — Kairo — Yaffa — Ramlil — Jeruzsalem — Lamaka — (Cyprus) — Konstantinápoly — Píraeum — Athen és Triestebe. Az egész ut 30 napot vesz igénybe és az uti társaság részére egy a legnagyobb fényűzés és kényelemmel berendezett külön gőzhajó („Castaro”) lett bérelve, míg a szárazföldön utazás külön gyorsvonatok, kényelmes utikocsikon vagy lóhátú történi. A rendkívül olcsó menetdíjak teljes 30 napi ellátással együtt a következők: I. oszt.: 450 ffr. II. oszt.: 360 ffr. III. oszt.: 260 ffr. A körutazásban Zombor és vidékéről részvételi óhajot a szabadkai városi menetjegy-irodában jelentkezhetnek hol a csatlakozáshoz 45 napi érvényességű bíró és 50%-al mérsékelt menettérít jegyek is adatnak ki Budapestre és hol ezen utazásra szóló részletes programot valamint mindenféle utasítások is kaphatók.

* **A kereskedelmi muzeum** igazgatósága elhatározta, hogy egy az egyes minisztériumokat és az alattas kormányzóságokat, valamint a törvényhatóságokat, közlekedési vállalatokat és intézeteket, végül a katonai hatóságokat felkéri, hogy mindenemű szükségleti czikkjeik beszerzésére vonatkozó felhívásaikat, szállítási hirdetményeiket stb. egy példányban a kereskedelmi muzeum igazgatóságának idejekorán küldjék be és oly szakszerűtlen czikkre nézve is, melyek beszerzése nem történi szállítási vagy ajánlati tárgyalások útján, a kereskedelmi muzeumot vegyék igénybe. A kereskedelmi muzeum ugyanis, melyben az országban létező kiváló czégek már is nagy számmal vannak képviselve, első sorban van hivatva annak megítésére, vajjon egyes czégek csakugyan a termelők sorába tartoznak-e vagy nem s tudja azt is, vajjon termelői képességük arányban áll-e az ellátott munkával. Ily módon a közzétett kizárása által nemcsak a termelői és iparos fog nyerni, hanem a megrendelő hatóságok is jutányosabb árakat érnek el.

* **Az asszony mlatt.** A mohácsi hajó-állomásnál az e hó 13. este 9 óra tájban egy a szegényebb osztályhoz tartozó férfit találtak a földön fetregve. Bevitték a Rókus kórházba itt kiderült, hogy az illető Cselba János palicsi születésű napszámos, a ki egy idő óta arra a szomorú tapasztalatra jutott hogy a felesége rutni megcsalja őt. A szerencsétlen férj e miatt elkésszerű, az este két csomag gyufát vízben feloldott, s a mérges folyadékot a Dunaparton megitta. A kórházban ellenszerek adtak be neki s már túl van a veszélyen.

* **Öngyilkos cseléd.** Kohn Lázár feketehegyi kereskedő 18 éves szolgáját Borsos Orsolyt a minap ruhaszárító kötélen felakasztva találtak meg gazdája kukorica-görögében, a melyhez szék hozzá nem férhető, mert mindig zárva szokott lenni. Az akasztott leány ruhája esor-on-víz volt, mikor megtalálták.

* **Gyilkosság a vagy öngyilkosság?** Egy párisi rémregényeké gyártó plantázsiának is becsületére valna, ha ő költötte volna s a valószínű nem történi volna meg az alább közölt rémregény eset. Ifj. Papp Ferenc feketehegyi gazda Új-Verbászban járt e hó 8-án baromlit eladni. Vásar után kocsissal azt mondta, hogy csak hajton haza, ő majd később utána megy. Idehaza fel se tűnt elmaradva: Papp Ferenc kispapogó, korszakos ember volt regóta s nevével s lét apró gyermekével nagyon durván bánát mindig. Öreg édes apjával is, ki velük lakott, folytonosan viszálykodott. Azt hitték, valami korszakos kompanyal dorbézolt most is s nem igen törtétek vele, mikor so szerdán az esztörténi nem jött meg, Pönteken azonban Pappné egy csomagot kapott a postán, melyet Új-Verbászban adtak fel. Ebben a csomagban nagy megdöbbenésére — a felismerés kivételével — megtalálta férjének minden ruháját, melyet ez a veréb az asszonyra meteltekor viselt. Magyarzatképen a nadrágszobában egy levető találtak — Zimonyélt költözve. A levei Papp Ferenc írás volt, albuszok eiben nevével, Zimonyéltól is apjaitól, azt mondván, hogy őt többre ne várják haza, mert vagy által meg Szerbiába vagy pedig megölt magát. Elírattak otthon az elhunyt, meg eszbe se jött az asszonynak, hogy jelentést tegyen a feleségének, a mikor máskor délen egy ottani gazda jelentette a közeg-házalál, hogy a határban lángol ál egy nádkünyöl. A künyöl által pedig — jelenti a tulajdonos — egy öszszegret ember holtteste fekszik. Egész este 6 óráig azért nem ment senki sem a künyöl tájára. Hat órára a holttest már egy öszze volt egy, hogy felismerni nem lehetett. Nem maradt belőle más, csak

a mellkas, s a fej egy része s a karsontok, a többi hamuvá égett. Papp Ferenc családjának eszebe jutott ekkor, hogy vajjon nem az elhunyt ember-e az a lony-hóban megégett halott. De persze ezt már akkor bajos volt megállapítani. Pöle-hóban megégett ugyan egy külső ismerető jölene arra, hogy Papp Ferencnek hiányzott egy fogja. Hogy hánál, azt hitáson nem tudta megmondani, de úgy rémlett neki, hogy az alsó fogoróbi. Az öszszegret fejet megvizsgálták, csakugyan hiányzott itt is egy fog — csak hogy a felső alkapszóbi. Itt a vizsgál-lat abba maradt, mert a megsejtelenked testretek további utmutatást nem adtak. Lehetőség, hogy csakugyan Papp Ferenc volt a megsejtelenked matad-ványok, de hogy hogyan jött oda, miért ment Új-Verbász, ki költöz-e feleségének a Zimonyi levelet, vagy pedig mások azt senki se kutatta. Felrakták egy szekérre a testdarabokat, haza vitték és elakták. Megfőzté váz az is, hogy vajjon az öszszegret ember élve, vagy pedig holtan, meggyilkolta keríté-oda a küny-hóba. Ez unohi feltevés mellett bizonyít az, hogy a testet egész hosszabban ki-nyújtóztatta, hanem felve talált meg, holott ha ott egy meg elevenen, a szörny-halálának bizonyára látszótt volna nyomai, a test öszszegretolott volna.

* **E lap nyomdájában egy jól írni-olvasni tudó flu tanoncel pótvétetik.**

* **Kitüntetett pótkávó.** Az országos iparegyesület ezévi közgyűlésén Szalády Antal fővárosi pótkávógyáros, a „Hungaria” gyógykávó és a „Szalády-pótkávó” feltalálóját és készítőjét új iparág meghonosításáért és versenyképességéért egyesületi díszermélen tüntette ki. Habár a Hungaria gyógykávó már az 1885-évi orsz. kiállításán kiállítási nagy érmet nyert, ez újabb kitüntetés annyiban kiváló fontosságu, mert az iparegyesület rendszerint évek hosszú során át működött kiváló iparosok érdemeit szokta ezzel méltányolni, míg Szalády alig pár év előtt meghonosított új iparekklével: a pótkávóval máris oly eredményeket ért el, hogy az igazgatóság indítatva érte magát a fiatal, terékő vállalatnak a kitüntetés egyhangulag odaítélni. Másrészt közgazdasági szempontból is figyelmet érdemel e kitüntetés különösen az oly felemelőző magyarellenes esz mozgalommal szemben, mert ezzel hivatalosan elismertett egy oly magyar iparekklé, versenyképességé amélyt hazánkbeli évenként két millióval több vándorlói külföldre Német, Porosz- és Osztrországra Frank, Hauswald-, Manilla-, Velin-, s egyéb elnevezésű pótkávókért nemzetli vagyonsodásnak óriás kárára. Túl pöda ez minden magyarnak, akinek hazája boldogsága és felvirágzása zívén fekszik, hogy szakítson eddigi előfíletes szokásaival ne vegyen semmiféle esz vagy külföldi pótkávét, hanem vegyen magyar Szalády-kávét, mely jóságára kiállja velök a versenyt, sőt jobb s emellett esceptet sem drágább azoknál. Szalády említett kávéból bárkinék küld próbamegot ingyen és bérmentve, ha hozzá (Andrássy ut 86. sz.) az iránt leveiben vagy levelező-lapon fordul.

* **Egy új magyar vetőgőz dalála.** Fővárosi levelezőnk írja. Az az örvendetes lendület, mely hazai gépgyártásunk terén tapasztalható, napról-napra fokozódik. E lendülettel élenk kelet nyújtunk annak idején az orsz. kiállítás megemlékezője, az ott első helyen a hazai Schlick-féle gépgyártás és vasárda rész-vevőársulat, melynek tagjai meg a külföld figyelmét is felkeltették. E gyár volt az, mely a Schlick-féle (Kruppach szab.) 3-as és 2-5-ekkel beszerelte és 4 év alatt nemcsak 35 első díjat nyert velök, hanem a külföldi vasárda gyárt-mányokat nagy részben kiszorította. Ez e folyamán megtartott hatvani ekevényesen e gyár eddigi diadaliból egy újabbat tűzött, amennyiben a Schlick-féle ekék a Clayton és Shuttleworth, Eckert, Howard, Gmelin, Sack stb. feléval szemben 2 első arany-, 1 ezüst-, 1 bronzmet és 1 díszoklevét nyertek. Ez alkalommal mutatta be a gyár új Schlick-Havas-féle „Triumph” sorvetőgépet is szabadalmazott gördülő vetővasárda, melyek a jelen volt nagyüzemi szakértők közt rendkívüli feltűnést keltettek és elsőrendű aranydíszoklevél jutalmazták. E gépek számos előnyeit itt leírni hosszadalmas volna és a Schlick-féle gyár Budapestben szívesen át a leveleiben hozzaiforduló érdeklődőknök leírni felajánlja-sítást. Itt csak röviden meggyegyzük, hogy a gép rendkívül egyszerű és könnyű szerkezettel bír a régi kiválóbb vetőkorongok helyett rovatok vetőhengerekkel van ellátva, melyek valameny meg vetésére használhatóak, a fogaskerékek — a gazdák e folytonos rémei — lehetőleg kerülve vannak, a magot a vető, készültük nem zúzza, a Schlick-Közönlényi-féle szab. gördülő vetővasárka rendkívül megkönnyíti e gép járását, a legjobban talajban nélkülözhetetlen fekszik a vízborítóra használható, a legzárabb földben is feltartakos és tisztogató munkát nélkül használható, azok aránylag kisebb mélyben van szerkesztve, szoval megbeszélhetetlen előnyökkel bírnak, különben pedig közönlényes vetővasárka is készülnék. E kitűnő gép, mely nint erőteljes, a németpalánaki kiállításon is elsőrendű kitüntetésben részesült, hivatala lesz hazai gépgyártásunknak újabb lendület adni.

Értéktözsdei hetiszemle.

(A „Magyar Mercur” jelentése.)

Az értéktözsde a közelebbi mult hetén kedvezőtlen idők jártak. A német felhivatásos lapok folytonos intelmé a német közönségül erős viszhagra találtak és a berlini tözsde az orsz. papírok tömegesen kinaltattak eladásra. Ennek a következménye első sorban az orsz. papírok erős ereszkése volt. Az orsz. rubel értéke rohamosan alászállott és az orsz. államhitelez az orsz. sorok háború ideje óta nem látott hasonló romlásra. De másodszor sokat szenvedtek azon német nagy bankok részvényei, s a melyek az utóbbi időben orsz. értékpapírok amisszójával foglalkoztak. A Diszkontó társulat és a Deutsche Handels-gesellschaft részvényeinek áreszkése nem maradtalott a többi értékpapírokra sem, ugy hogy a magyar járadék és az osztrák hitelrészvény is érintve lett a berlini bálise által. Csak legutóbb javult némileg a helyzet, miután Berlinből magasabb árfoyakomlat jelentettek és a bolgár kérdés is kezdő elvezetési fonyító jellegét az által, hogy Oroszország beavatkozása e időszert nem valószínű. Az egyetüli kellemtelen pont a politikai láthatáron a feszült viszony Németország és Francia ország között, de remélhetleg ez is kedvezőbb bangulatnak fog nemskóra térni engedni. A részleteknél megemlítiük hogy osz. hitelrészvény 278 és 277-50 lanyatolt, de ismét emelkedett 278-80 ffron, magyar aranyjáderek már 99-95 ffron osokkent, de ismét javult 100-60 ffron. A helyi piacon nagyon esékely volt az üzlet. A valuta ára oslebbodott. Sorsjegyek emelkedtek. Értékpapír vagy sorsjegybirtokosoknak szakba vagy kérdéseken községével szolgá felvilágosítással a „Magyar Mercur” kiadóhivatala Budapestben hatvani utca 17. sz.

Irodalom.

A „Dandy” írta: Cactus Mirilior, kiadja Singer és Wolter könyvkereskedése Budapestben, ára 60 kr. Már a megjelenés napján az első kiadás végleg elfogyott, a kiadó már csak a második kiadást gyönyörű szép kiállításban küldhetné szerkesztőségünknek, előzést kérve a késedelmiért. Ritka, szinte példátlan, ily ke-lendőség magyar könyvkiel. s ez leginkább bizonyít előnyvel-tel. Szellem, humor s ironiával varázsolja élénk a „Dandy”-t s bizonyára élvezetet fog mindenkiének szerezni. kik e könyveskéből megakáryak ismerni a „Dandy” természetéről. Az öszsz budapesti lapok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak e könyveské-ről: ide itakunok néhány sőt a mit „Budapesti hírlap” július 9. számában mond: „Egy akkora kis könyv jelent ma meg a könyv-piacon, mint egy 30 éves menyecskeinek a tenyere. De olyan menyecskeinek a tenyereit értjük, a ki legfőkébb himzsel, azaz is csak karossany előtt, farszította kezét. Dolgos menyecske nagyobb is lehet a könyvvel. A tenyérnyi könyv azt a címet viseli, me-

lyet a kis ezéks s a gyöngéden a növényvilágra sorozott dandyvel foglalkozik, alaposan, mint egy modern Linné. A könyv tartalma kész írása, fényes kiállítás pedig buzgalmas kiadóra vall. Képek is vannak benne, meg pedig oly nagy számmal, hogy aki az érte-járó 60 krétt megveszi, minden krajczárért legalább egy képet nyer s a szöveg igénybe megy. Tehát ajánlatos a megvétele.”

— A „Képes Családi Lapok” 42. szám tartalma: Tort szármayakkal (Elbeszélés, folyt.) Br. Horváth Miklóstól. — A türelem, Elemértől. — A megtérő. (Rajz.) Darab Lajostól. — A pezsgő por. (Viglaték, vége.) Angolból: Brankovics György. — Szent Mihály. (Regény, folyt.) Werner E.-től. Fordította: Brankovics György. — Ne sirj lelkem. (Költmény.) Papp Zoltántól. — Egy fiatal asz-zonyka levele leánykori barátnőjéhez. Vészei Jankovich Lajzától. Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnöveked-tetve 8. szám. Egész évre 6 frt.

NOVELLÁR.

Szív és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Írta: KRAUSZ BERNÁT.

(Folytatás.)

Heves jelent fejtődött ki itt a két férfi között; dacára annak, hogy Bárány minden erjét összehozta, hogy nyugodtsá-gát, önuralmát el ne veszítse; az összekochezás mégis megtörté-t, ami könnyen megérthető lesz, ha figyelembe vesszük Andor rendkívül ideges, felingerelt állapotát.

A heves vitának az állomás főnök megjelenése vetett véget.

Andor egyszerre megbánta leveleskedést és udvariasan fordult az állomásfőnökhöz: „Bocsanatot kérek főnök ur — — — — — többet nem szólhatok, tehetetlenül rogyott a közeli padra. Bárány, ki a főnökkel barátságos lábon állott, egy néma tej- és kézműdu-lattal intett, hogy a főnök ne feleljen; de szíve összehúzta és saj-gott a fájdalomtól, midőn a fiatal emberhez lépett: „Doktor ur, az isten világáért, uralkodni indultam! Legyen férfiú: hisz nincs még minden elveszve! — biztató a padon nyugodtan, halotthala-ványan ülő Andort, ki e szavakra csak egy fájdalom mosolyfal-ványan fellett.

A főnök barátságos meghívására mindnyájan betértek annak irodájába, a hol nagy látszik telken preparáták az ifjút, mert mid-őn Bárány és Andor az irodából eltávoztak, a lehető legjobb han-galutban voltak.

Vidám beszélgetés és nevetégek között haladt a két férfi az állomásról a városkára vezető úton, midőn egy körülbelül 35—40 éves férfival találkozott, kit az öreg Bárány csesekének mutatott be Andornak, kiről már említett is lett.

— No legalább elmondhatja ügyét az úton — jegyezte meg vidáman Andor — és így megsporolunk estére a komoly dolgok-ról értekezni.

— Hanem annál jobban a flaskókról! — felel az öreg Bára-ny, kinek e megjegyzésből azt is megtudjuk, hogy a főnök szobá-jában is csak bor lehetett az, ami Andort ilyen hangulatra tele-tte, ami annál könnyebben megérthető, ha tudjuk, hogy Andor nem volt borivó és így 1—2 pohár erős bor derekának megzavar-hatta a fejét és meghozhatta neki a kurázsit.

A három férfi, középre fogva Andor, most már karoltva haladt az úton érdeklét halgatva az új taggeres ügyének előadá-sát, mely minthogy reánk nézve; de meg elbeszélésünkre nézve is sokkal érdekeltebbnek, semhogy azt csak meghallgatni is érdemes volna, áttesszük figyelmünket Galambosra, kit már korán reggel szokott sétájában taládnak.

Meglátszott, amint vendéglőre előtt föl- és alá járkált, arezán és mozdulatán, hogy most odáig betegség állt előtte, mely ellen csakugyan nem tudja a helyes vényt összeállítani.

Amint így sétált, Sándor bálást pillantotta meg a tulajdonal és azért gyorsan behúzódt a vendéglő udvarába, nehogy vele esetleg találkoznia keljen. Most már tudta, és meg volt győződve, hogy egész működésének meghíusítója egyedül Sándor bálasi és ezért feltette magában, hogy e ravasz emberrel szemben eskis ravaszággal működjék.

Az udvarról majd szobájába sietett, hol papirt, tollat és tintát hozatott magának, melynek beszerzése után a következő sorokat veté papíra:

Tekintetes ügyvéd ur! Tegnapi beszélgetésünk folyamán tett ajánlatomra nyert kiterő választát most már értem és csakugyan nem is csodálom azt, sőt inkább eszalom kell azon előzékeny ud-variasággát, melynél fogva engem azonnal el nem utasított. Ön ezt nem tette, gondolván, majd ugy is meg fogom én hallani mások-tól, hogy k. leánya már — menyasszony, hogy tehát nekem már el nem ígérhető. De hogy ezt azonnal tudtoma nem adta, azt annak tudom be, mert nem akart Ön nekem rogtóni tagadó felelet-tel kellemetlen perzeket szerezni, amely kiületességéért fogad-ja most őszinte köszönetemet. Megtudtam, hogy kedves leánya menyasszony, meg pedig dr. Körösy Andor egykori tanultársam és jelenleg is kedves barátom menyasszonya, kérem tehát, vegye a tegnapi beszélgetésünket meg sem történi és Andor barátom előtt az egészét hallgassa el. Nem szeretném, ha barátomban meg csak a gyanúja is felébredne annak, hogy én tün tudva akartam ott a nyeregől kiütni. Hanem ha egy szíveséget akar meg velem tenni ezen felül, hogy a megtörténte a feledés fátyolát borítja, kérem szíveskedjék velem e levél áthozójával Andor barátom jelenlegi tartózkodási helyét tudatni, hogy én őt szívből gratulál-hassam, mert helybeli lakásán tett tudakozásaimra azt a felelet-tet kaptam, hogy nincs helyben; azért ha még egy szíveséget akar velem tenni, kérem hívjon meg k. leánya menyegzőjére, mert én is szeretnék azokkal örvendeni, akiket olyan öröm ér, mint k. leányát, ki oly jeles férjre kap, de meg Andor barátomat is, ki meg oly kitűnő eszlának kitűnő leányát nevezheti majd neje-nek és elttársának.

(Folytatás a tílapon.)

Én innét — Mihelyt Öntől Andor barátom ezimét megtudom és őt üdvözöltem — szüleinhez, T. . . re utazom; de a menyegző napján megint itt leszek átutazóban és ha szívesen látunk, vendégképpen is.

Önt, valamint a kedves menyaszonyt üdvözölve, vagyok kiváló tisztelettel
Dr. Galambos.

Míg e levél rendeltetési helyére jut és arra a választ Galambos megkapja, átnézhetünk Andorhoz, ki mámoros fővel reggeli 9 órakor ébredt föl az éjjelig tartott muri után. Rettenetes rossz kedve volt; a bor gőze még nem párolgott egészen ki fejéből; mindazonáltal gyorsan kiugrott ágyából és öltözködéshez fogott. Az öreg Bárány már egy órával előbb elhagyta a házat, mint afele gazdamester a gazdaságban körülnézni; meghagyta azonban a eselségnak Andort zavartalanul hagyni; időközben azonban míg ő távol lesz — ha mégis felébredne, a legfontosabb kiszolgálásban részvenni, csak távozni ne engedjék.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Tiszta selyem szövét 80 kr. pr. mtr. valamint 4 1 frt 10 és 1 frt 35 krtól egész 6 frt 10 krtól (színes, sávozott s tarkított dessin-eket) szétkül egyes ruhák, és darabokban vámmentesen házhoz szállítva Henneberg G. szelvényári raktára (cs. s. kir. adv. szállító) Zürichben. Mintak postafordulattal. Levelek 10 kr. portóba kerülnek.

*) E rovart alatt közöltéért nem vállal felelőset a szerk.

Felolós szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Árlejtségi hirdetmény.

Folyó évi július hó 21-én d. e. 9 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank hivatalos helyiségében egy emeletes ház felépítésének biztosítása ezújból ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

Az építkezési költségek az előirányzatban o. é. 21531 frt 81 krban vannak megállapítva. A térrajok, költségvetés és feltételek a bank helyiségében naponta délelőtti órákban megtekinthetők.

A vállalkozni kívánók tartoznak az előirányzatban kitüntetett összegnek 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a zombori kereskedelmi és iparbank elnökéhez a fentidézett határnapig vagy személyesen vagy posta útján benyújtani.

Az ajánlatban számokkal és betűkkel világosan és érthetően kitüntetve 16 a százalék, mennyivel olcsóbban az egész előirányzati összegnél vállalkozik építeni. Együttal megjelölendő az ajánlatban ama körülmény is, hogy a feltételeket ismeri és hogy azoknak magát aláveti.

Megjegyeztetik végre, hogy ezen árlejtségi tárgyalás megtartása az 1887. évi július hó 16-án megtartandó közgyűlésnek az építésre való engedély megadásától függővé tétetik.

Zomborban. 1887. évi július hó 11-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatóságá.

2-2

Ifj. Brandl A.

Oedenburgban

ajánlja minden földművelő- s gazdászknak

Brandl A. magyarapítója.

Ugyanis ez a

legjobb és legbiztosabb szer
épeg a búzán, rizsen stb.,

előforduló égés ellen miként rozsda ellen is s szigorú használat után — mint minden esomagon jelezve is van —

teljes garantiát nyújt a siker iránt.

Kapható Ausztria-Magyarország legtöbb fűszerkereskedésében.

FŐRAKTÁR:

Oedenburgban ifj. BRANDL ANT.-nál
Griebenrunde 29.

Egy esomag ára 25 kr. nagyobb vételnél megfelelő árszámitás. 2-4

Ház eladás.

Zombor Szelence külvárosban, a Deák-Ferencz köruton összeírási 52. szám alatt fekvő adó és tehermentes ház szabad kézből eladó.

Feltételek iránt bővebb felvilágosítást ad „Zombor és Vidéke” kiadóhivatala.

Mártonfi Károly

3-3

háztulajdonos.

Hirdetmény.

A „Bécsi élet- és járadék-biztosító-Intézet” t. ez. biztosított feleit ezennel értesíti, hogy az 1886-iki külön mérleg alapján és az általános nyeresémi jogosultsági feltételek értelmében a f. évben felosztás alá kerülő nyeresémi-osztalék az évi díjnak 47%-át képviseli, mely nyeresémi-osztalék

folyó évi július hó 15-től fogva

a felvételre jogosultaknak folyóvá is tétetik.

Ezen osztalékban mindazon feleink részvesznek, kiknek nyeresémi jogosultsággal kötött biztosításai 1884. évben kötötték, kötvényeikre 1886. év végéig már teljes három évi díj befizettetett; ezen nyeresémi-osztalék kifizetéséről egyhöként a felvételre jogosult biztosítottak külön levélben is értesíteni fogunk. Budapest. 1887. évi június hó 23-án.

A „Bécsi élet- és járadék-biztosító-Intézet” nevében:

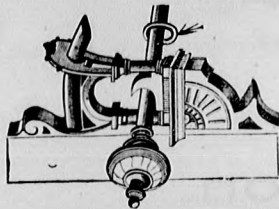
A magyarországi főigazgatósg:

Tisza s. k.

Ágoston s. k.

1-1

ALÁPÍTTATOTT 1861.

Számos helyen kitéve.

LINGEL KÁROLY

L. magy. bpesti gőzkeszítész, vájoló- (Fraisso) esztorgályos és asztalos áruk gyára.
Budapest VII. hosszabb. Rózsa-utca 4-5. sz.

mely a kor igényeinek megfelelőleg kitéve van szerelve, ajánlja minden e szakmába vágó gyártmányait, u. m. ajtó-, ablak-, párkány- és keretleceket, oszlopok és talapzatok, konzolák és tartók mindenféle vájatok és toronyminták szerint. Szalag és másoló fűrész kivágatok számtalan minta szerint. Továbbá mindenféle asztalos kellek: Toilette- és varró asztaloszlopok ép ugy konzol-, ebédlo-, fautóll- és sophalábak és oszlopok. Vázák különféle tárgyakhoz, koszik, karolschok, kályhaellenékek, varró és virágasztalok dízfölből feketén fényezett nickel gombokkal. Parasztszékek, állóke irodai és iskolai ezélokra, etagerok és festési állványok,

Továbbá építészeti és decoratívó részletek.

Egyáltalán minden e szakba vágó munkák kivétel nélkül pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

0-4

Gazdagon illusztrált árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

DRÓZSA és TÁRSA

VASBUTOR-GYÁROSOK

Raktár: BUDAPEST, József-tér 14-ik szám.

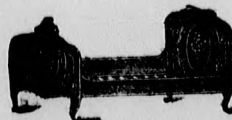
T. ez.

Ezennel tudomásul adjuk t. vevőink és barátainknak a vidéken, hogy a már 20 év óta fennálló

kész vasbutor
gyári raktárunkat

dúsan és a legkülönfélébb izlésnek megfelelően újonnan berendezve, felszereltük.

Midőn becses figyelmükbe ajánljuk ezikkeinket, mint: ágyak, padok, székek, kertli butorok, pavilonok, zuhany-készülékek, fűrdőkádak, madárkalitkák, ruhafogások, virágasztalok, valamint olesó s esinos mozdóinkat és több e szakba vágó ezikkeinket, maradtunk pontos és lelkiismeretes kiszolgálattásról t. ez. biztosítva

alázatos szolgáló

Drózsa és Társa,

József-tér 14-ik szám.

0-3

Illusztrált árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.:

dr. Korányi tr. kir. tanácsos, dr. Kézmárcsly tr., dr. Kéti, dr. Schwimmer tr., dr. Stiller tr., dr. Müller Kálmán egyetemi tr., dr. Grosz Sándor megyei t. főorvos, dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapesten; dr. Kállay Adolf rendelő-orvos Karlsbadban; dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsansky tr., kormánytanácsos, dr. Schützler tr., dr. Oser tr., dr. Winternitz tr., dr. Herez egyetemi tr., dr. Rott tr., dr. Marenczeller, Eulenthal dr. Kautz, dr. Gold udv. orvos, stb. stb. itélete folytán

(HYGIEA-SPRUDEL)

KORONA-FORRÁS.

Radkersburg mellett Steierországban.

Legjelesebb, legtisztább évrényes savanyúvíz

a Hygiea-Sprudel nemesak a legkifünőbb, legkellemesebb ízű és legerészségebb ital, hanem egyszerű mind az emésztési, lélegzési és vizeleti szervezettek bájában

elsőrendű gyógyviz.

Borral vegyítve kitéve.

A forrástermékny egvedűll elárusítója:

MAUTNER ADOLF, BUDAPEST.

Arany János-utca 36. szám.

Legjobb óvszer a kolera ellen.

FŐRAKTÁR ZOMBORBAN:

Weidinger S. és Zs. kereskedésében.

0-6

HUZÁS

 már pénteken!

Kincsem-**S**orsjegyek á **1** frt

11 sorsjegy 10 forint

6 sorsjegy **5** frt **50** kr.

Főnyeremény készpénzben

 50.000 frt

Továbbá

10.000 frt 5000 frt 20% levon.

4875 Pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovar-egylet

sorsjegy-irodájában:

 Budapest, Váci-utca 6. szám

és e lap kiadó-hivatalában valamint nyomdájában is.